

לרבי מאיר דאמר קידושין פסלי חופה. בלא קידושין נמי פסלה: חופה אינה קונה בלא כסף או שטר או קידושי ציאה כדאיתא בפ"ק דקדושין (דף ה:): **נישאו**. לכהן זו וזו ומאי זו וזו כשרות ופסולות: **מנל דנישאו ממש**. בצעילה בתמיה וכי ציאה בפסולה מי איכא למ"ד דלא פסלה מתרומה דכי נשא אלף פירושי קא מפרש נישאו כילד כגון שנכנסו לחופה ולא נצעלו: **אוכלוס משלו כו'**. דחופה לא פסלה: אין חופסה מאכילתה. אם צת ישראל היא ואליצא דמשנה אחרונה דתנן (כתובות דף טו.)

1. ובא המזים המאריים האלה במעמד קדושין לצבות בעין ולפני ידן ואברהם דאשה אמר אמר:
2. ונקח האישי מעין והאשה הווא תשא את עונה: במדבר ה לא כל הני: **שומרת יבם ונוסה**. כלומר ואם היתה יבמתו וכנסה היבם משקה אותה ומשציעה אף על סמירה שנסתרה בעודה שומרת יבם ומיס צדקין אותה על שתיקה דהא אי נזחי בעודה שומרת יבם אסורה עליו וכר' (דף יח:): דאמר אין קידושין מופסין צחיצי לאוין דמשוי לה יבמה לשוק כאשת איש וכי היכי דאשת איש מיתסרא אגבאר צונות שומרת יבם נמי מיתסרא איבמה וכיון דמיתסרא עליה צת קיניו היא: דקני לה. קינא עלה והתרה צה אל תסתרי עם איש פלוני: לא שפוט. דצעטין תחת אישך: ולא נוטלות כסובה. אם קינא לה ונסתרה שהיא גרמה לאסור את עצמה עליו: **אלא דקני לה כשהיא ארוסה וקא איסתרה**. צאירוסיה ונשאה ומשקה לה: **ומי צדקי לה והפסלי כו'**: מנוקה מעון. שלא צא עליה לאחר שנסתרה שהמרה אסרה עליו דכתיב (צמדבר ה) והיא נטמאה: **וש"מ**. מדמשקה לה יש חופה לפסולות וקרינן ציה תחת אישך דקני לה חופה ואף על גב דלא חויא לציאה דהא אסורה לו משנסתרה: **אמר רבא ופסבדא דהא מנאי' מסרלסא היא והא כי אסא כו'**: **שצא עליה ארוסה צנים אציה**. קודם סתירה ולעולם מתרלסא היא: ופרקינן דכוססה גבי **שומרת יבם שצא עליה**. לשם זנות צצית חמיה צאלמנותה והדר קינא לה ואיסתתרה והכניסה לחופה ולא נצעלה ומשקה לה ומשציעה שלא שטיית צצמירה הראשונה: שומרת

תורה אור השלם

1. ובא המזים המאריים האלה במעמד קדושין לצבות בעין ולפני ידן ואברהם דאשה אמר אמר:
2. ונקח האישי מעין והאשה הווא תשא את עונה: במדבר ה לא כל הני: **שומרת יבם ונוסה**. כלומר ואם היתה יבמתו וכנסה היבם משקה אותה ומשציעה אף על סמירה שנסתרה בעודה שומרת יבם ומיס צדקין אותה על שתיקה דהא אי נזחי בעודה שומרת יבם אסורה עליו וכר' (דף יח:): דאמר אין קידושין מופסין צחיצי לאוין דמשוי לה יבמה לשוק כאשת איש וכי היכי דאשת איש מיתסרא אגבאר צונות שומרת יבם נמי מיתסרא איבמה וכיון דמיתסרא עליה צת קיניו היא: דקני לה. קינא עלה והתרה צה אל תסתרי עם איש פלוני: לא שפוט. דצעטין תחת אישך: ולא נוטלות כסובה. אם קינא לה ונסתרה שהיא גרמה לאסור את עצמה עליו: **אלא דקני לה כשהיא ארוסה וקא איסתרה**. צאירוסיה ונשאה ומשקה לה: **ומי צדקי לה והפסלי כו'**: מנוקה מעון. שלא צא עליה לאחר שנסתרה שהמרה אסרה עליו דכתיב (צמדבר ה) והיא נטמאה: **וש"מ**. מדמשקה לה יש חופה לפסולות וקרינן ציה תחת אישך דקני לה חופה ואף על גב דלא חויא לציאה דהא אסורה לו משנסתרה: **אמר רבא ופסבדא דהא מנאי' מסרלסא היא והא כי אסא כו'**: **שצא עליה ארוסה צנים אציה**. קודם סתירה ולעולם מתרלסא היא: ופרקינן דכוססה גבי **שומרת יבם שצא עליה**. לשם זנות צצית חמיה צאלמנותה והדר קינא לה ואיסתתרה והכניסה לחופה ולא נצעלה ומשקה לה ומשציעה שלא שטיית צצמירה הראשונה: שומרת

הגהות הב"ח

(א) גבי כשהיא ארוסה ואיסתתרה וקא משקה לה כשהיא ארוסה: (ב) תוב ד"ה אלף ובי ארוסה ואיסתתרה ומשקה:

מוסף רש"י

המשך מנחמד קודם. שצאת לבדן. על ידי קרובי אציה ואמרו רבנן אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה אוכלת. אלף חמותה מנן אפילו כנסה לחופה אינה אוכלת. אע"ג דגבולה כיון שנסתרה לחופה אכ"פ שלא נצעלה לחופה. אמרם לאו נצעלה חמיה מילתא אלף חמותה. מיהו לאויה לציאה צעטין וכל חופה לה ציאה אין לה חופה (שם) אף פי שקדושיה על קדושין ע"י אציה, הואיל ואין ציאתה ציאה אין חופסה חופה והואיל לה כיון דאע"ג דקני כספו הוא אמרו רבנן אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה (שם נה.) בא עליה אהר מכל הפסולין. כגון חלל נתן ומנוח ועבד ועבד כויבס ולעולם (נה דהו.) וכו'. סנהדרין שם ושם. פסלה. עשהה חלה ופסלה כדאמרינן (לקמן טח.) כי תהיה לאיש זר כיון זר כיון שנצעלה לפסול לה פסלה (סנהדרין טח.) ציאה (סנהדרין טח.) עד שלא שטיית ארוסה ונשואה. על ידי גלגול שבעה הוא מנגלג עליה זנות של ארוסין אע"פ שלא היה קניו ומכאן לגלגול שבעה מן התורה (סוטה יח.) שומרת יבם וכנסה. ואם היכה יבמתו וכנסה וקינא לה ונסתרה מנגלג עליה שבעה שלא נטמאת כשהיא שומרת יבם. שומרת יבם מפסה וממתנת ליבם שיבמה כמו (בראשית לו) ואחי

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

דהני הנאי. דתנא קמא סבר אוכלות משלו ואוכלות בתרומה דאין חופה פוסלתה מלאכול בתרומה דאין חופה לפסולות ורבי ישמעאל סבר דיש חופה דקאמר כל שאין ציאתה מאכילתה חופה נמי פוסלתה מן התרומה אפילו היא צת כהן דאין צבת ישראל קאמר ו' דאין חופה מאכילתה צהא לא

לרבי מאיר דאמר קדושין פסלי חופה נמי פסלה לר' אלעזר ור' שמעון דאמרי קדושין לא פסלי חופה נמי לא פסלה וממאי דלמא עד כאן לא קאמר ר"מ התם אלא בקדושין דקני לה אבל חופה דלא קנה לה לא א"נ עד כאן לא קאמרי רבי אלעזר ורבי שמעון התם אלא בקדושין דלא קריבי לביאה אבל חופה דקריבא לביאה הכי נמי דפסלה אלא אי איכא למימר בפלוגתא דהני תנאי דתניא נישאו זו וזו כשרות ופסולות או שנכנסו לחופה ולא נבעלו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה נכנסו מכלל דנישאו נישאו ממש אלא לאו כגון שנכנסו לחופה ולא נבעלו וקתני אוכלות משלו ואוכלות בתרומה רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר כל שביאתה מאכילתה חופתה מאכילתה וכל שאין ביאתה מאכילתה אין חופתה מאכילתה ממאי דלמא רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה כר' מאיר סבירא ליה דאמר קדושין לא אכלה האי כל שאין ביאתה מאכילתה אין חופתה מאכילתה כל שאין ביאתה מאכילתה אין כספה מאכילתה מיבעי ליה דלמא אידי דאמר ת"ק חופה אמר איהו נמי חופה אמר רב עמרם הא מילתא אמר לן רב ששת ואנהרינהו לעיינין ממתניתיין יש חופה לפסולות ותנא תונא ^(א)אמן ^(ב)שלא שטיית ארוסה ונשואה ושומרת יבם וכנסה האי ארוסה היכי דמי אילימא דקני לה כשהיא ארוסה ^(ג) וקא משקה לה כשהיא ארוסה בת משתיא היא והא תנן ^(ד)ארוסה ושומרת יבם לא שותות ולא נוטלות כתובה אלא דקני לה כשהיא ארוסה ואיסתתרה וקמשקה לה כשהיא נשואה מי ברדיק לה מיא והתניא ^(ה)ונקח האיש מעון ^(ו)בזמן שהאיש מנוקה המים בודקין את אשתו אין האיש מנוקה מעון אין המים בודקין את אשתו אלא דקני לה כשהיא ארוסה ואיסתתרה ונכנסה לחופה ולא נבעלה ושמע מינה יש חופה לפסולות אמר רבא ותסברא דהא מתרצתא היא והא כי אתא רבי אחא בר חנינא מדרומא אתא ואיתי מתניתא בידיה ^(ז)מבלעדי אשך דמי ^(ח)שקדמה שכיבת בעל לבעול ולא שקדמה שכיבת בעל לבעול אמר רמי בר חמא משכחת לה כגון שבא עליה ארוסה גבי שומרת יבם שבא עליה יבם בבית חמיה שומרת

היה פליג תנא קמא לפי מה שפירשתי דמתני' איירי צבת כהן ולפי מה שפירשתי דקונטרס דצבת ישראל נמי פליגי דאכלה לרבי אלעזר ורבי שמעון בהגעת הזמן אפילו היא פסולה יש לפרש כאן שמדקדק מדמקשינן חופה לציאה כפ"י דקונטרס דמשמע אי שחותה חופה כציאה ואת"ל לת"ק כיון דאין חופה לפסולות אמאי אוכלות משלו וי"ל דלא גרע מהגעת זמן ואוכלות בתרומה כיון דנכנסו לחופה דליכא למיחש למוציא כוס ולסימפון ואם תאמר דאכתי פסולות אמאי אוכלות משלו ועודם והוא קאי מוזני אית לה כדאמרינן גריש יש מותרות (לקמן פה.) וי"ל דלדדן קמי אוכלות משלו לאחר מיתה ואוכלות בתרומה מחיים:

שומרת יבם ובנוסה. וא"ת היאך נמנה על זנות

דיצמה הא תנן (סוטה דף יח:): כל שאילו חיבעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה עמה וי"ל דהכא נמי נאסרה כדכר המנוגה דאמר שומרת יבם שזינתה אסורה ליצמה וצ"י שני דסוטה (דף יח:): (ושם) מייתי מינה סייעתא לרב המנוגה ודמי הא מני ר' עקיבא היא דאמר אין קידושין מופסין צחיצי לאוין דמשוי לה יבמה לשוק כאשת איש וכי היכי דאשת איש מיתסרא אגבאר צונות שומרת יבם נמי מיתסרא איבמה וכיון דמיתסרא עליה צת קיניו היא: דקני לה. קינא עלה והתרה צה אל תסתרי עם איש פלוני: לא שפוט. דצעטין תחת אישך: ולא נוטלות כסובה. אם קינא לה ונסתרה שהיא גרמה לאסור את עצמה עליו: **אלא דקני לה כשהיא ארוסה וקא איסתרה**. צאירוסיה ונשאה ומשקה לה: **ומי צדקי לה והפסלי כו'**: מנוקה מעון. שלא צא עליה לאחר שנסתרה שהמרה אסרה עליו דכתיב (צמדבר ה) והיא נטמאה: **וש"מ**. מדמשקה לה יש חופה לפסולות וקרינן ציה תחת אישך דקני לה חופה ואף על גב דלא חויא לציאה דהא אסורה לו משנסתרה: **אמר רבא ופסבדא דהא מנאי' מסרלסא היא והא כי אסא כו'**: **שצא עליה ארוסה צנים אציה**. קודם סתירה ולעולם מתרלסא היא: ופרקינן דכוססה גבי **שומרת יבם שצא עליה**. לשם זנות צצית חמיה צאלמנותה והדר קינא לה ואיסתתרה והכניסה לחופה ולא נצעלה ומשקה לה ומשציעה שלא שטיית צצמירה הראשונה: שומרת

אלא דקני לה כשהיא ארוסה (ג) ומשקה לה כשהיא נשואה.

דהשתא לא ממעטינן מתחת אישך כיון דהשתא צבעת השקאה היא תחת צעלה וא"ת ומנלן דקרא משמע שהסתירה היא כשהיא נשואה דטונתא תחת אישך כתיב וי"ל דכי היכי דמרבא מליש איש קיניו דאירוסין צריש ארוסה (סוטה כד.) (ושם) ה"נ נרצה סתירה:

ונקח האיש מעון. וא"ת ונוקמה כגון שצא עליה צשוג וכצא עליה לא ידע עדיין שנסתרה דכי האי גוונא חשיב מנוקה מעון דהא כי מוקי לה ע"י גלגול לא חשיב אין מנוקה מעון אם זינתה צאירוסין כיון דהשתא צבעת השקאה היא תחת צעלה וא"ת ומנלן דקרא משמע שהסתירה היא כשהיא נשואה דטונתא תחת אישך כתיב וי"ל דכי היכי דמרבא מליש איש קיניו דאירוסין צריש ארוסה (סוטה כד.) (ושם) ה"נ נרצה סתירה:

וכשצא עליה לא ידע עדיין שנסתרה דכי האי גוונא חשיב מנוקה מעון דהא כי מוקי לה ע"י גלגול לא חשיב אין מנוקה מעון אם זינתה צאירוסין כיון דהשתא צבעת השקאה היא תחת צעלה וא"ת ומנלן דקרא משמע שהסתירה היא כשהיא נשואה דטונתא תחת אישך כתיב וי"ל דכי היכי דמרבא מליש איש קיניו דאירוסין צריש ארוסה (סוטה כד.) (ושם) ה"נ נרצה סתירה:

שומרת

מח א מ"י פ"ד מהלכי סוטה הלכה ז: **מב ב מ"י פ"ב שם הלכה ז:** **ג ג מ"י שם הל' ט פ"ג הל' ז:** **נא ד מ"י שם פ"ב הלכה ה:**

תוספות ישנים

אמן שלא שטיית ארוסה ונשואה וכי היא ארוסה היכי דמי אלימא שקינא לה כשהיא ארוסה ואסתתרה וקא משקה לה כשהיא ארוסה (ב) והשתא ארוסה ונשואה צת דנקיט איירי הקניו צאירוסים והשתא לא הי דומיל דקופא אמן מליש וז אמן מליש אחר דמייירי צמרי ולמסקנא יתא שפיר דמוקיי לה ע"י גלגול והו ארוסה ונשואה צמרי:

(א) נראה דיש להוסיף ובי' אלף דקני לה כשהיא ארוסה ואיסתתרה וקא משקה לה כשהיא נשואה.

מוסף רש"י (המשך)

שמר את הדבר (איוב יד) לא תשבור על חטאיך (סוטה יח.) נטושה ש"ך למתני גבי יבמה להכי ש"ך כפיסה דמתני לא תהיה אשת המת החולה לאיש זר, אלף יבמה יקחמה לאשה צביתו (קדושין כז.) ארוסה. שקינא לה ארוס, ושומרת יבם. שקינא לה יבם, לא שותות. דמעטינן קרא (סוטה כג.) אם נסתרו, דצעטין תחת אישך (קדושין כז.) ולא נוטלות כתובה. שהיא גרמה לאסור עמה עליו שנסתרה אחר קניו, דמקיי ויאסור לא אמעיט ואפילו למ לז דרב המנוגה (סוטה יח.) ושומרת יבם שזינתה מותרת ליבמה, נהי דמותרת מיהו לא צעי למינסב אשה זונה והוא הפקירה כתובתה (שם כג.) בזמן שהאיש מנוקה מעון. שלא צא עליה משנסתרה לעלי, האשה היא תשא עונה שיבדיקה המים (סוטה כח.) וכתיב דקדושין כז.) אין האיש מנוקה מעון. שצא עליה אחר שנסתרה (שעבודות ה.) או: מעון לאלוף צלשה האסורה לו, כין מוז שנסתרה צין מלמדת (סוטה ח.) משמע שבעלה נתן צה את סכמתו קודם לסתירה זו (סוטה כד.) משכחת לה. דאיתרין למעטוי ארוסה מקרא אחרתא ולא ממעטי מהתם, כגון שבא עליה ארוסה בבית אביה. צונות (שם).

